מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את סיפור מידס ומגע הזהב מהמיתולוגיה היוונית
- לזהות את נקודת המפנה בעלילה ואת המסר שבסיפור
- להבין את משמעות הביטוי מגע מידס בשפה של היום

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה

1. א – דיוניסוס
2. א – כי מידס עשה חסד עם חברו הזקן
3. ב – שכל מה שייגע בו יהפוך לזהב
4. א – הלחם הפך לזהב בפיו
5. ב – היא הפכה לפסל זהב כשחיבקה אותו
6. ב – רחץ בנהר פקטולוס

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך כתוב בפתיחת הסיפור
2. לא נכון – מידס ביקש שכל מה שייגע בו יהפוך לזהב, כי אהב עושר
3. לא נכון – בהתחלה שמח, אבל אחר כך הבין שזו קללה
4. נכון – כך כתוב בכותרת העיבוד
5. נכון – כך מספר הסיפור בסיום

חלק ג' – השלמת מילים

1. דיוניסוס
2. זהב
3. פיו
4. פקטולוס
5. זהב

חלק ד' – התאמה

1 – ג (מלך פריגיה שביקש משאלת זהב)
2 – ה (האל שהעניק את המשאלה)
3 – ב (הנהר שבו רחץ מידס)
4 – א (ביטוי שמתאר הצלחה בכל דבר)
5 – ד (שינוי צורה של דבר אחד לאחר)

חלק ה' – סדר הסיפור

1. מידס עושה חסד עם חברו הזקן של דיוניסוס
2. דיוניסוס מציע למידס לבקש משאלה
3. מידס מבקש שכל מה שייגע בו יהפוך לזהב
4. מידס מבין שהאוכל והמים הופכים לזהב
5. מידס מתחנן לדיוניסוס שייקח ממנו את המתנה
6. מידס רוחץ בנהר פקטולוס ומשתחרר מהקסם

חלק ו' – שאלות פתוחות

1. תלמידים אמורים לציין שמידס אהב עושר וממון, ותכונה זו הובילה אותו לבקש משאלה פזיזה בלי לחשוב על ההשלכות
2. רגע המפנה הוא כשמידס מנסה לאכול והלחם הופך לזהב בפיו - הוא מבין שהמשאלה היא קללה ולא ברכה
3. הביטוי מתאר מישהו שמצליח בכל מה שהוא עושה. לפעמים זו מחמאה, אבל מהסיפור אפשר להבין שהצלחה בלי מחשבה יכולה להזיק
4. תשובה אישית - יש לבדוק שהתלמיד חשב על ניסוח מדויק וזהיר שמונע תוצאות לא רצויות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דיוניסוס
- האוכל והמים הפכו לזהב, ומידס כמעט גווע
- אפשר לציין: לחשוב על ההשלכות לפני שמבקשים משהו, עושר לא תמיד מביא אושר

טיפים להפעלה:

- אפשר להקריא את הסיפור בקול או להשמיע הקראה לפני תחילת העבודה
- כדאי לדון בכיתה בשאלה הפתוחה האחרונה כדיון קבוצתי לפני הכתיבה האישית
- מומלץ לקשר את הביטוי מגע מידס לשימוש שלו בעברית בת זמננו

דף תרגול: המלך מידס ומגע הזהב

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הסיפור על המלך מידס מספר על משאלה שהתגשמה והפכה לקללה. נקרא את הסיפור ונבדוק מה המסר שלו.

1 חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי העניק למידס את המשאלה?

א) דיוניסוס ב) זאוס ג) אפולו ד) הרמס

2. למה דיוניסוס רצה לתת למידס מתנה?

א) כי מידס עשה חסד עם חברו הזקן ב) כי מידס היה עשיר ג) כי מידס ניצח במלחמה

ד) כי מידס היה משורר

3. מה מידס ביקש?

א) חוכמה ב) שכל מה שייגע בו יהפוך לזהב ג) בריאות ד) אריכות ימים

4. מה קרה כשמידס ניסה לאכול?

א) הלחם הפך לזהב בפיו ב) האוכל נעלם ג) הוא לא הרגיש רעב ד) האוכל נשאר רגיל

5. בגרסה המאוחרת, מה קרה לבתו של מידס?

א) היא ברחה מהארמון ב) היא הפכה לפסל זהב כשחיבקה אותו ג) היא התחתנה עם אל

ד) היא נעלמה

6. איך מידס השתחרר מהקסם?

א) ישן שבוע ב) רחץ בנהר פקטולוס ג) נתן את הזהב לעניים ד) שבר את הכתר שלו

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מידס היה מלך פריגיה.	☐	☐
2	מידס ביקש מהאל חוכמה ולא עושר.	☐	☐
3	מידס שמח מההתחלה עד הסוף מהמשאלה שלו.	☐	☐
4	הסיפור מבוסס על יצירה של אובידיוס.	☐	☐
5	לפי האגדה, יש גרגרי זהב בחול נהר פקטולוס עד היום.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. מידס עשה חסד עם חברו הזקן של האל _____ .

2. מידס ביקש שכל דבר שייגע בו יהפוך ל _____ .

3. כשמידס ניסה לאכול, הלחם הפך לזהב ב _____ .

4. דיוניסוס ציווה על מידס לרחוץ במי הנהר _____ .

5. מאז הקסם, יש בחול הנהר גרגרי _____ .

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מידס	___	**א.** ביטוי שמתאר הצלחה בכל דבר
2. דיוניסוס	___	**ב.** הנהר שבו רחץ מידס
3. פקטולוס	___	**ג.** מלך פריגיה שביקש משאלת זהב
4. מגע הזהב	___	**ד.** שינוי צורה של דבר אחד לאחר
5. מטמורפוזה	___	**ה.** האל שהעניק את המשאלה

5 חלק ה' – סדר הסיפור

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מידס מבקש שכל מה שייגע בו יהפוך לזהב
☐	מידס עושה חסד עם חברו הזקן של דיוניסוס
☐	דיוניסוס מציע למידס לבקש משאלה
☐	מידס מתחנן לדיוניסוס שייקח ממנו את המתנה
☐	מידס רוחץ בנהר פקטולוס ומשתחרר מהקסם
☐	מידס מבין שהאוכל והמים הופכים לזהב

6 חלק ו' – שאלות פתוחות

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. מה התכונה של מידס שגרמה לו לבקש את המשאלה? הסבירו בכמה משפטים.

2. מהו רגע המפנה בסיפור? כתבו מה קרה ומה מידס הרגיש באותו רגע.

3. מה פירוש הביטוי מגע הזהב (מגע מידס) היום? האם זו תמיד מחמאה? הסבירו.

4. אילו הייתם מקבלים משאלה אחת - מה הייתם מבקשים? כתבו את הניסוח כך שלא תהפוך לקללה, כמו שקרה למידס.

כרטיס יציאה

מי נתן למידס את המשאלה?

מה קרה כשמידס ניסה לאכול?

מה המסר של הסיפור על מידס?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀